

*Załącznik do Uchwały
Rady Gminy Grabica
Nr IV/21/2011
z dnia 31 stycznia 2011 r.*

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE
ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE
NA LATA 2011 - 2015**

Gmina Grabica

I. Podstawa prawna:

1. Ustawa z dnia 26.10.1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity: Dz.U. z 2002r. Nr 147, poz. 1231 z późn. zm.).
2. Ustawa z dnia 29.07.2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2005r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.).
3. Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tekst jednolity: Dz.U. z 2009r. Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.).

II. Informacje ogólne:

Każdy z nas jest (był) w rodzinie. Każdy ma rodziców, wielu z nas jest małżonkami, partnerami, rodzicami. Rodzina jest w doświadczeniu każdego z nas czymś najistotniejszym, wartościowym. Mówienie więc o rodzinie jest w pierwszej kolejności odwołaniem się do tego doświadczenia. Jest wywołaniem wspomnień dotyczących odległych wydarzeń lub przywołaniem niedawno mających miejsce. Doświadczenie to może być doświadczeniem radości lub smutku, czasem może dotyczyć głębokich zranień, być doświadczeniem krzywdy. Doświadczenia wyniesione z rodziny są doświadczeniami głębokich więzi. Jednak w przypadku dezorganizacji rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań, role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz z oczekiwaniami społecznymi.

Przemoc domowa może być zarówno skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie, bez wątplenia należy zaklasyfikować ją do kategorii zachowań negatywnych o dużej szkodliwości społecznej. Mimo, że w relacjach międzyludzkich istniała ona zawsze, o przemocy w rodzinie mówiono niewiele, jakby nie postrzegając jej jako poważnego zaburzenia w funkcjonowaniu rodziny. Takiego, które prowadzi do

poważnych naruszeń norm moralnych i prawnych, tragicznych skutków psychologicznych, a w skrajnych przypadkach do poważnych okaleczeń czy zabójstw.

Dla lepszego rozpoznania zjawiska przemocy w rodzinie konieczne jest jej zdefiniowanie. W niektórych przypadkach przejawy są tak jednoznaczne, że nie pozostawiają żadnych wątpliwości, w innych, bardziej złożonych, niezbędne jest określenie możliwie jasnych kryteriów oceny.

PRZEMOC, wg definicji zawartej w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, to; **jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, a także innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienie i krzywdy moralne u osób przemocą dotkniętych.**

Przemoc w rodzinie, zwana też przemocą domową, to zamierzone, wykorzystujące przewagę sił działanie skierowane przeciwko członkom rodziny, które narusza prawa i dobra osobiste, powodując cierpienie i szkody.

III. Określenie problemu

Przemoc w rodzinie jest problemem trudnym do badania. Agresja ze strony osób najbliższych, jeżeli nie mieści się w wyobrażeniu człowieka o tym, co normalne i słuszne, może być wstydliwie ukrywaną tajemnicą. Ponad jedna trzecia badanych (37%) zna przynajmniej jedną kobietę – ofiarę przemocy swojego partnera. Kobiety częściej ujawniają przemoc. Dwie piąte kobiet (41%) zna w swoim środowisku, co najmniej jedną kobietę bitą przez męża. Natomiast więcej niż jedna piąta (22%) zna przynajmniej kilka takich kobiet, a więc prawdopodobnie żyje w środowisku, gdzie przemoc jest normą. Prawie 70% sytuacji przemocy zachodzi w rodzinach, gdzie istnieje problem alkoholowy. (H.D. Sasal „Przewodnik do procedury interwencji wobec przemocy w rodzinie – niebieskie karty” wyd. PARPA Warszawa 2005).

Przemoc domowa może być zarówno skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie, jest poważnym zaburzeniem funkcjonowania rodziny, prowadzącym do naruszeń norm moralnych i prawnych. Może nieść ze sobą tragiczne skutki psychospołeczne, w skrajnych przypadkach prowadzi do poważnych okaleczeń, a nawet zabójstw.

Ofiarami przemocy domowej są najczęściej osoby słabsze w rodzinie; kobiety, dzieci, osoby chore, niedołążne i niepełnosprawne.

Specjaliści wyróżniają pięć podstawowych form przemocy w rodzinie:

- fizyczna – najbardziej widoczna i najtrudniejsza do ukrycia, od szturchania, popychania, ciągnięcia za włosy, uszy, aż po zachowania powodujące ostre urazy fizyczne wymagające hospitalizacji. To właśnie jej drastyczne przykłady są pokazywane przez media.
- psychiczna – najtrudniejsza do udowodnienia, często zaczyna się niepostrzeżenie, od ignorowania czyichś potrzeb, krytykowania poglądów, zazdrości, ograniczania kontaktów z bliskimi, po oskarżanie, poniżanie, wyśmiewanie, upokarzanie, szantażowanie i groźby;
- materialna – uniemożliwianie podjęcia pracy, dostępu do wspólnych środków finansowych i dóbr materialnych, odbieranie zarobionych pieniędzy, niszczenie własności, niełożenie na utrzymanie rodziny;
- seksualna – przedmiotowe traktowanie drugiej osoby w celu zaspakajania własnych potrzeb seksualnych, zmuszanie do nieakceptowanych przez partnera praktyk i zachowań seksualnych (od sytuacji zmuszania do oglądania pornografii po gwałt);
- zaniedbanie – najczęściej stosowane wobec dzieci, a objawiające się niezaspokajaniem ich podstawowych potrzeb emocjonalnych i fizycznych. O zaniedbaniu mówimy w przypadku odrzucenia emocjonalnego dziecka, braku zainteresowania jego rozwojem, problemami, a także zdrowiem i higieną.

Poszczególne formy przemocy najczęściej występują w połączeniu z innymi. Osoby, które są krzywdzone fizycznie czy wykorzystywane seksualnie, czują się jednocześnie upokorzone, upodlane, odarte z godności.

Zjawisko przemocy w rodzinie często opisuje się także w innych kategoriach nazywanych przemocą „gorącą” i „chłodną”. Przemoc gorąca to gwałtowne wybuchy tłumionych uczuć złości, frustracji, wściekłości, powodujące agresywne zachowania wobec najbliższych. Przemoc chłodna przyjmuje najczęściej postać bardzo rygorystycznego stylu wychowania czy też autorytarnego traktowania dorosłych członków rodziny. Sprawca, przekonany o słuszności swoich czynów, zawsze znajduje dla nich usprawiedliwienie.

Przemoc jest zjawiskiem złożonym, wieloaspektowym, rozpatrywanym w czterech perspektywach: prawnej, psychologicznej, moralnej i społecznej. Dlatego przeciwdziałanie jej wymaga podejścia interdyscyplinarnego.

Z punktu widzenia prawa przemoc uznawana jest za przestępstwo, co zobowiązuje służby policyjne i wymiar sprawiedliwości do interweniowania, podejmowania działań na rzecz ochrony ofiar, ścigania i karania sprawców. Aspekt psychologiczny zwraca uwagę na mechanizmy przemocy w rodzinie, na relacje między ofiarą i sprawcą, na odczuwane przez ofiary skutki przemocy, a także na możliwości wyjścia z przemocy. Spojrzenie od strony moralnej odwołuje się do wartości, takich jak poszanowanie życia ludzkiego, zdrowia i godności ludzkiej. Zaś z punktu widzenia społecznego, zwracają uwagę funkcjonujące mity i stereotypy usprawiedliwiając zachowania przemocowe.

W bezpośrednim kontakcie z ofiarami czy sprawcami przemocy w rodzinie ważne jest rozumienie przemocy na każdej płaszczyźnie. Znajomość psychologicznych mechanizmów przemocy i interakcji między ofiarą a sprawcą może pomóc przedstawicielowi organów ścigania i wymiaru sprawiedliwości w zrozumieniu zachowania ofiar i manipulacji ze strony sprawcy. Osoby poszkodowane często też nie są w stanie przejść przez skomplikowane i długotrwałe procedury prawne bez odpowiedniego wsparcia i pomocy psychologicznej.

Oznacza to, że każda osoba podejmująca się pracy z ofiarami czy sprawcami przemocy powinna robić to zgodnie ze swoim przygotowaniem zawodowym i możliwościami instytucji, jaką reprezentuje, a także mieć świadomość granicy swoich kompetencji.

Skuteczne przeciwdziałanie przemocy domowej wymaga współpracy i współdziałania placówek zajmujących się pomocą rodzinie i dziecku oraz służb odpowiedzialnych za nasze bezpieczeństwo. Współpraca dotyczyć powinna

wszystkich aspektów problemu, poczynając od jego diagnozy, poprzez odpowiednie interwencje, a następnie łagodzenie i terapię urazowych skutków domowego znęcania.

IV. Założenia systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Grabica:

1. Najważniejsze jest bezpieczeństwo ofiary.
2. Za przemoc zawsze odpowiedzialny jest sprawca przemocy, bez względu na to, co zrobiła ofiara.
3. Nikt nie ma prawa stosować przemocy wobec drugiego człowieka.
4. Nie ma żadnego uzasadnienia ani usprawiedliwienia przemocy domowej.
5. Ofiara przemocy w rodzinie cierpi na skutek wielokrotnego urazu.
6. Zrozumiałe i dopuszczalne są wahania i niekonsekwencje w zachowaniu i decyzjach, bowiem jest to jeden z objawów doznanego urazu.

V. Cele Programu

Cele strategiczne:

1. Sukcesywne ograniczanie skali zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy Grabica.
2. Stworzenie efektywnie funkcjonującego systemu chroniącego ofiary przemocy domowej.

Cele szczegółowe:

Cele strategiczne Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie realizowane będą poprzez podejmowanie działań w następujących obszarach:

1. Monitorowanie i diagnozowanie zjawiska przemocy.
2. Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społecznej mieszkańców Gminy Grabica na temat zjawiska przemocy w rodzinie i możliwości uzyskania pomocy.

3. Zwiększenie dostępności i efektywności działań profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie adresowanych do różnych grup odbiorców.
4. Zwiększenie kompetencji zawodowych pracowników służb i instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.
5. Zapewnienie kompleksowej pomocy członkom rodzin w których występuje przemoc.
6. Integracja środowisk i działań na rzecz budowania lokalnego Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Gminie Grabica.

VI. System przeciwdziałania przemocy domowej w Gminie Grabica:

„Art. 6. ustawy z dnia 29.07.2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie brzmi:

1. **Zadania w zakresie przeciwdziałania** przemocy w rodzinie są realizowane przez organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362, z późn. zm.) i ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473, z późn. zm.), chyba że przepisy niniejszej ustawy stanowią inaczej.
2. **Do zadań własnych** gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w tym:
  - 1) opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
  - 2) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;
  - 3) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;
  - 4) tworzenie zespołów interdyscyplinarnych”.

W celu realizacji zadań określonych w art. 6 ustawy z dnia 29.07.2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w Gminie Grabica **uruchamia** się system przeciwdziałania przemocy w rodzinie oparty na:

- 1) pracy **Interdyscyplinarnego Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej,**
- 2) pracy **Koordynatora ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,**
- 3) **pomocy psychologicznej dla dzieci** – ofiar przemocy, ze szczególnym uwzględnieniem przemocy seksualnej,
- 4) **pomocy psychologicznej, prawnej, medycznej, socjalnej** dla osób w podeszłym wieku i osób niepełnosprawnych.
- 5) realizacji **Programu korekcyjnego dla sprawców przemocy w rodzinie,**
- 6) współpracy z **Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej,**
- 7) **ściślej współpracy z różnymi instytucjami w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, ze szczególnym uwzględnieniem Ośrodka Pomocy Społecznej i Komisariatu Policji w Woli Krzysztoporskiej,**
- 8) pracy Punktu Interwencji Kryzysowej.

VII. Strategia i metody działania:

A. Przygotowanie diagnozy w Gminie Grabica

1. Stałe zbieranie wszelkich dostępnych danych, które pozwolą dokonać pomiaru zjawiska. Źródłem informacji będą statystyki policji, sądu, szkół, przychodni zdrowia, szpitala, pogotowia ratunkowego, pomocy społecznej, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz **badania ankietowe przeprowadzone wśród mieszkańców gminy.**
2. Przeprowadzanie diagnozy i ustalanie zasobów środowiska lokalnego, a więc działalności instytucji, placówek, organizacji pozarządowych, świetlic, osób zajmujących się pomaganiem.

3. Przeprowadzanie badań pozwalających określić postawy mieszkańców wobec przemocy w rodzinie, a także opinie na temat sposobu pomagania rodzinom, gdzie stosowana jest przemoc. Postawa sąsiadów – świadków przemocy często określa szybkość reagowania i ewentualnej interwencji umożliwiającej zatrzymanie przemocy. Badania można przeprowadzić za pomocą ankiet i/lub wywiadów.
4. Przeprowadzanie badań pozwalających określić postawy pracowników służb i placówek stykających się z problemem przemocy na danym terenie, a także poziom ich kwalifikacji potrzebnych do skutecznego pomagania.

B. Szczegółowe działania w Gminie Grabica:

1. Zwiększenie kompetencji zawodowych pracowników służb i instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie

- A) szkolenia grup zawodowych przedstawicieli służb i instytucji z obszaru przeciwdziałania przemocy w rodzinie dla potrzeb współpracy w interdyscyplinarnych zespołach interwencyjnych,
- B) szkolenie dotyczące zjawiska przemocy domowej dla dzielnicowych i pracowników socjalnych na temat procedury „Niebieskiej Karty”,
- C) superwizja pracy zespołów interdyscyplinarnych powoływanych do konkretnych spraw.

2. Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społecznej mieszkańców na temat zjawiska przemocy w rodzinie i możliwości uzyskania pomocy

- A) prowadzenie akcji informacyjno-edukacyjnej (lokalna prasa, internet) na temat zjawiska przemocy, mitów i stereotypów z nią związanych oraz czynników ryzyka, skutków i możliwości jej przeciwdziałania,
- B) przygotowanie materiałów informacyjnych (ulotek, broszur, plakatów) o przemocy w rodzinie i możliwościach uzyskania pomocy (rodzaj świadczonej

pomocy, dokładny adres, godziny przyjęć) i umieszczenie ich w miejscach ogólnodostępnych,

- C) systematyczne zamieszczanie w prasie lokalnej i miejskim portalu informacyjnym informacji o możliwościach uzyskania pomocy,
- D) przygotowanie materiałów informacyjnych dla osób doznających przemocy oraz osób stosujących przemoc zawierających informacji o możliwej do uzyskania pomocy.

3. Zwiększenie dostępności i efektywności działań profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie adresowanych do różnych grup odbiorców

- A) realizacja programów edukacyjnych adresowanych do dzieci, młodzieży i nauczycieli dotyczących m.in;
  - konstruktywnej komunikacji interpersonalnej,
  - porozumiewania bez przemocy,
  - modyfikowania agresywnych zachowań,
  - mediacji i umiejętności rozwiązywania konfliktów bez przemocy,
- B) realizacja programów profilaktycznych ukierunkowanych na rozwój umiejętności wychowawczych rodziców, ze szczególnym uwzględnieniem wychowywania bez przemocy (warsztaty umiejętności wychowawczych, szkoły dla rodziców).

4. Zapewnienie kompleksowej pomocy członkom rodzin, w których występuje przemoc

- A) Zapewnienie pomocy psychologicznej indywidualnej i grupowej dla dzieci i młodzieży będących świadkami i/lub ofiarami przemocy domowej;
- B) Realizacja programu ochrony ofiar przemocy opartego na:
  - procedurze „Niebieskiej Karty”,
  - pracy zespołów interdyscyplinarnych, tworzonych w celu udzielenia skutecznej pomocy w konkretnych przypadkach przemocy. W skład Zespołu wchodzić

będą pracownik socjalny Ośrodka Pomocy Społecznej, pedagog szkolny i/lub dzielnicowy i inni w razie potrzeby;

- pracy socjalnej i pomocy materialnej dostosowanej do potrzeb, zgodnie z przepisami ustawy o pomocy społecznej.
- C) Realizacja programów pomocy terapeutycznej dla osób doznających przemocy w rodzinie :
- poradnictwie specjalistycznym w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie (prawne, rodzinne, socjalne,)
  - pomoc psychologiczna indywidualna i grupowa dla dzieci i młodzieży będących świadkami i/lub ofiarami przemocy domowej;
- D) Realizacja specjalistycznego programu korekcyjnego dla sprawców przemocy (w zamian za grożącą karę pozbawienia wolności).
- E) Udzielanie pomocy ofiarom przemocy w rodzinie w Punkcie Interwencji Kryzysowej w Grabicy.
- F) Współpraca z instytucjami prowadzącymi Placówki dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, ze szczególnym uwzględnieniem Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Piotrkowie Trybunalskim, w celu ustalenia precyzyjnych zasad umieszczania tam osób.
- G) Stała współpraca z dzielnicowymi, pracownikami socjalnymi i członkami Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych by skutecznie realizować funkcjonowanie Zespołu Interwencji Kryzysowej poprzez wspólne wizyty w domach, w których występuje przemoc w rodzinie
- H) Wszelkie inne poczynania mogące przyczynić się do powstrzymania przemocy w rodzinie, a nie ujęte w niniejszym programie.

5. Integracja środowisk i działań na rzecz budowania lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w Grabicy

- A) Powołanie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy dla celów opracowania procedur postępowania i monitorowania realizacji Programu;

1. W skład Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, wchodzi przedstawiciele:
    - jednostek organizacyjnych pomocy społecznej,
    - Policji,
    - Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
    - oświaty,
    - kurator sądowy,
    - psycholog,
    - ochrony zdrowia,
    - organizacji pozarządowych.

  2. Posiedzenia zespołu interdyscyplinarnego będą odbywać się w zależności od potrzeb, jednak nie rzadziej niż raz na trzy miesiące.
- B) Wypracowanie procedur współpracy pomiędzy służbami i instytucjami funkcjonującymi na terenie Gminy na rzecz efektywnego przeciwdziałania przemocy;
- C) Zawarcie porozumień pomiędzy służbami i instytucjami w sprawie skutecznej realizacji wypracowanych procedur;
- D) Umożliwienie wymiany doświadczeń i dobrych praktyk pomiędzy podmiotami realizującymi zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy;

Harmonogram działań Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

Lp.	Działanie	Zadanie	Termin realizacji	Koszt i źródło finansowania	Realizator
1	Monitorowanie i diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie	Zbieranie i aktualizowanie informacji na temat rozmiarów i form przemocy	Na bieżąco	Bez dodatkowych kosztów	Ośrodek Pomocy Społecznej, Komisariat Policji i inne instytucje
		Badanie ankietowe postaw, wiedzy i kwalifikacji pracowników służb zajmujących się przemocą w rodzinie	2011r.	W ramach środków przeznaczonych na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Zespół ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie we współpracy z GKRPA
2.	Informowanie i edukowanie mieszkańców	Prowadzenie akcji informacyjno-edukacyjnej	Na bieżąco	Bez dodatkowych kosztów	GKRPA, media lokalne, w tym strona www Urzędu Gminy
		Przygotowanie materiałów informacyjnych	Corocznie	W ramach środków przeznaczonych na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Osoba wyznaczona przez zespół (koordynator)
3.	Zwiększanie dostępności i efektywności działań profilaktycznych	Realizowanie programów edukacyjnych adresowanych do dzieci, młodzieży i nauczycieli	Corocznie	W ramach środków przeznaczonych na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Szkoły, organizacje pozarządowe,
		Realizowanie programów typu: warsztaty umiejętności wychowawczych, szkoły dla rodziców	Corocznie od 2011r.	W ramach środków przeznaczonych na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz środków zewnętrznych pozyskanych przez realizatorów	Szkoły, organizacje pozarządowe, OPS

4.	Podniesienie kompetencji zawodowych pracowników służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie	Szkolenia dla dzielnicowych i pracowników socjalnych w zakresie stosowania „Niebieskiej Karty”	Od 2011 r.	W ramach środków przeznaczonych na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Komisariat policji, OPS, Koordynator
		Szkolenia dla pracowników pozostałych instytucji	Corocznie	W ramach środków przeznaczonych na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	GKRPA, Organizacje pozarządowe,
5.	Zapewnienie pomocy członkom rodzin, w których występuje przemoc	Prowadzenie Punktu Interwencji Kryzysowej ds. Przemocy w Rodzinie (dyżury)	Na bieżąco	W ramach środków przeznaczonych na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz środki własne OPS	GKRPA, OPS (zapewnienie lokalu, mediów)
		Zapewnienie pomocy psychologicznej dzieciom i młodzieży – świadkom lub ofiarom przemocy	Na bieżąco	W ramach środków własnych oraz środków zewnętrznych pozyskanych przez realizatorów	Punkt Konsultacyjny, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna,
		Realizowanie procedury „Niebieskiej Karty”	Na bieżąco	Bez dodatkowych kosztów	Komisariat Policji, OPS
		Zapewnienie warunków do działania dla Zespołów Interwencyjnych	Od 2011 na bieżąco	Bez dodatkowych kosztów	Zespół ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie (koordynator) GKRPA, kuratorzy sądowi, Komisariat Policji,
		Udzielanie pomocy w formie pracy socjalnej i świadczeń finansowych	Na bieżąco	W ramach posiadanych środków	OPS

		Realizowanie programów terapeutycznych dla osób doznających przemocy w rodzinie	Na bieżąco	Bez dodatkowych kosztów	Punkt Konsultacyjny, koordynator, Ośrodek Interwencji Kryzysowej
		Opracowanie i realizowanie specjalistycznego programu dla sprawców przemocy (zadania powiatu)	2011r.	Środki zewnętrzne (współpraca w ramach środków powiatu), porozumienia	Punkt Konsultacyjny, organizacje pozarządowe, PCPR
6.	Budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy	Powołanie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Grabica	2011r.	Bez dodatkowych kosztów	Wójt
		Wypracowanie procedur współpracy	Do czerwca 2011r.	Bez dodatkowych kosztów	Zespół ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
		Zawarcie porozumień pomiędzy instytucjami w sprawie realizacji wypracowanych procedur	Połowa 2011r.	Bez dodatkowych kosztów	Zespół ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, dyrektorzy i kierownicy instytucji i służb
		Umożliwienie wymiany doświadczeń i dobrych praktyk poprzez organizację seminariów i spotkań	Na bieżąco	W ramach środków przeznaczonych na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Zespół ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Koordynator, GKRPA

